

Occult

Benito Ramon Cairo

Occult

De laatste drager

Schrijver: Benito Ramon Cairo
Coverontwerp: Benito Ramon Cairo
ISBN:9789402170962
© Benito Ramon Cairo

Proloog

Plantage Vierkinderen, district Para, republiek Suriname, 30 augustus 1965

De invallende schemer ging vergezeld van een rommelig tromgeroffel dat in het donker van het omliggende groen zoekend naar de juiste toonhoogte tastte. Voldaan volgde ik de zoektocht. Rozig van het eten, bij de tropische wind in de koelte van de namiddag, vielen mijn ogen langzaam dicht. Het geluid van een kabbelend beekje echode door het woud toen de trommen elkaar vonden en het geroffel samensmolt tot een pakkend geheel. Ontspannen dobberde ik op de stroom rustgevende klanken van het 'kabbelende water' richting het donker en doezelde knikkebollend in slaap. Langzaam versmolt ik met het donker ... Mijn roes werd verstoord toen niet veel later het karakter van de zacht roffelende trommels plotseling veranderde en dwingend van aard werd.

Het hypnotiserende geroffel dat nu het donker vulde had een verontrustende aantrekkingskracht op mij, versnelde mijn hartslag, trok aan mij en fluisterde zacht, onhoorbaar haast, mijn naam: Bento ... Bento ... Bento ... Bijna als vanzelf deinde mijn lijf op de roep van de trommen, die aangespoord door mijn reactie naar een hoogte klommen waarop zelfs het omringende donker mijn naam leek uit te schreeuwen: Bento, Bento, Bento!

Het aanzwellende geroffel drong via mijn oren, mijn mond, mijn neus en mijn poriën alsmaar dieper bij mij naar binnen en verankerde zich aan ... iets diep in mij. Mijn lijf verkrampde, waarna het samentrok en hevig begon te schudden toen het ritme bezit van mij nam. De ongecontroleerde schokken sloegen mij los van mijn moeders borst en wierpen me van haar schoot. Ze reageerde alert en ving mij nog voordat ik de grond raakte.

Met ogen die van schrik wijd waren opengesperd sloot ze mij in haar armen. Geëmotioneerd fluisterde ze mij toe in een taal met een Afrikaanse tongval. Haar woorden voelden vreemd genoeg, vertrouwd en leidden mijn aandacht af van de trommels. Geboeid luisterde ik naar haar kalmerende stemgeluid en ik keek met een doordringende blik in haar ogen.

Ondertussen besprenkelde ze mijn naakte lijf met Floridawater¹. De trommels leken haar in de handeling te ondersteunen: het volume nam af en een sussend geroffel vulde de nacht. Voorzichtig vlijde ze mij weer aan de borst. Langzaam voelde ik haar warmte door mijn lijf vloeien. Een gerustgesteld lachje verscheen op haar lippen toen de blik in mijn ogen verzachtte en ik me comfortabel tegen haar aan nestelde.

Mijn ogen waren gericht op het levendige tafereel van mannen en vrouwen die bij de schaarse verlichting van de olielampen onder de overkapping van palmladeren druk in de weer waren in houten vaten en aluminium bekkens kruidenbaden te prepareren. De hutten met de daken van palmladeren en wanden van gevlochten takken, die in een halve cirkel achter de overkapping stonden, vervaagden tegen de nachtelijke achtergrond van het oerwoud dat de open plek omringde.

Een schim die in en uit het duister van de voorste hut opdoemde eiste plotseling mijn aandacht. In de hoop op een beter zicht tuurde ik in het donker. Bezorgd vroeg mijn moeder zich af of mijn starende blik mogelijk iets met mijn val te maken had. Ze haalde mij van de borst en draaide me op mijn buik. Met haar vlakke hand wreef ze troostend over mijn rug.

Silhouetten in de nacht bewogen in vervoering op het ritme van het tromgeroffel rond het houtvuur. Het dichte bladerdek waartegen het tafereel zich afspeelde werd van elkaar gescheiden door het smalle pad dat naar de open plek leidde, waardoor in het donker de associatie werd gewekt met twee gordijnen die niet volledig waren dichtgetrokken.

De trommelaars op de grens van de begroeiing en de open plek sloegen met de blote handen in een staat van trance op de trommen en bewogen ritmisch het hoofd heen en weer. De spieren onder hun huid golfdan onstuimig bij iedere slag, waardoor de motieven die met pimba doti² op hun huid waren aangebracht telkens vertekenden in de flikkering van de vlammen. De vertekening van de schilderijen was van een hypnotiserend effect, waar de haast

¹ Eau de cologne

² Witte aarde

angstaanjagende dreiging jezelf te verliezen en nooit meer terug te zullen vinden van uitging. Aan het ritme overgeleverd bewogen de dansers in extase op de opzweepende klanken van de trommels richting verlies.

Mijn moeder vlijde mij tegen haar borst met mijn hoofdje over haar schouder en wreef zachtjes over mijn rug van beneden naar boven. Een krachtige, bevrijdende boer ontsnapte aan mijn lippen, waarna mijn lichaam ontspande.

De vage gedaante die onbewogen in het duister van de voorste hut zat schokte explosief toen klokslag twaalf uur een oorverdovend trommelgeroffel de nacht verscheurde. De invloed van de trommen werd nogmaals duidelijk toen het lawaai bedaarde en de schim op het ritme van de kalmerende klanken langzaam tot rust kwam. Eenmaal gekalmeerd stond hij op en liep naar de smalle opening in de hut. Hij ging eerst door de knieën voordat hij door die opening de nacht in stapte.

Zijn spookachtige verschijning baande zich een weg door de begroeiing, die tot aan zijn middel reikte, richting de overkapping. Eenmaal in het schijnsel van de olielampen onder de overkapping veranderde de schim in de bonuman³. Hij liet zich niet afleiden door de drukte, maar bleef met kordate passen richting het kampvuur lopen. Toen hij mijn moeder naderde strekte ze haar armen en reikte hem mij aan. Zonder zijn tempo te vertragen griste hij mij uit haar handen en vervolgde vastbesloten zijn weg.

De hitte van de vlammen deed mijn huid gloeien toen de ziener voor het oplaaiend vuur stond en de pangi⁴ van zijn middel sloeg, voordat hij in het vuur stapte. Op zijn gemak wandelde hij met mij in zijn armen over de brandende takken en door de vlammen naar de andere kant van het vuur, waar hij op het zand stapte.

Staand op het zand bekeek hij onderzoekend mijn doen en laten. Ik beantwoordde zijn blik met een glimlach. Zuinig glimlachte hij naar mij terug voor hij weer in de brandhaard stapte en op zijn gemak over de brandende takken door de vlammen wandelde. Aan de andere kant van het vuur stapte hij weer op het zand en hij

³ Medicijnman/Sjamaan/Ziener-genezer

⁴ Omslagdoek/Sarong

observeerde mijn gedrag. Ik schaterlachte en trappelde van enthousiasme. Overtuigd van mijn welzijn stapte hij voor de derde keer in de vlammenzee, maar hij bleef nu in het midden van het vuur stilstaan voordat hij naar de grond zeeg en zich draaiend met zijn blote kont tussen de brandende takken van de oplaaiende vlammen nestelde. Eenmaal comfortabel porde hij speels met zijn vinger in mijn lijfje.

Ik kirde het uit.

Hij nam mij in zijn handen, hief me omhoog, legde zijn hoofd in zijn nek en lachte triomfantelijk. Het bulderende geluid overstemde het tromgeroffel in de nacht. Het wonderlijke schouwspel stuwde de dansers naar ongekende hoogtes en deed hun lijven beven en kronkelen op het ritme van de trommen.

De trommels zwegen abrupt toen de ziener even later met een beweging vanuit de enkels in een keer rechtovereind stond voordat hij uit het vuur stapte. De ziener-genezers die om het vuur dansten en van over vrijwel de hele wereld waren toegestroomd om aan winti hun eer en respect te betuigen, vielen in opperste aanbidding op hun knieën met hun gezichten dicht bij het zand.

De ziener stapte met dezelfde krachtige passen als waarmee hij eerder naar het kampvuur was gelopen over de ziener-genezers heen en liep naar de overkapping, waar hij voor de middelste van de drie houten vaten stil bleef staan. Mijn moeder bond hem een pangi om zijn middel voor ze weer tussen de toeschouwers aan de rand van de overkapping plaatsnam.

De ziener ging door de knieën en dompelde mij onder in het kruidenbrouwsel van het vat. Enthousiast over het verkwikkende effect van het koude water op mijn lichaam sloeg ik wild met beide benen op het water. De man haalde mij uit het brouwsel en dompelde me voor de tweede keer onder. Weer werd ik uit het water gevist en vervolgens gelijk weer ondergedompeld. Een vreemde, twinkelande sensatie trok door mijn lijf toen de ziener me op de bodem van het vat neervlijde en het koude water mijn longetjes vulde ...

*Mijn naam is Bento. Ik ben drie jaar oud en ik woon in Paramaribo, Suriname.
Maar vroeger, toen ik groot was, woonde ik in Afrika.*

Bento Ramon

1. Visioenen

Ochtend. Opa en ik stonden op het plankier over de ondiepe greppel tussen het erf en de zandweg. We hadden net de laatste schoolkinderen uitgezwaaid toen de eerste regendruppels vielen. Hij wilde samen met mij naar binnen vluchten en had mijn hand vastgepakt, maar omdat ik niet tegen de regen wilde schuilen had ik die losgetrokken. Opa snelde zonder mij naar binnen toen de bui in alle hevigheid losbarstte en de regen met bakken naar beneden viel. Ik stond met mijn hoofd in mijn nek en genoot met mijn ogen dicht van de tintelende sensatie veroorzaakt door de grote warme druppels die op mijn gezicht uiteenspatten. Niet veel later stopte de regen abrupt. Tegelijkertijd werd de aangename tropische warmte aan de lucht onttrokken en werd het van het ene op het andere moment kil om mij heen. Gealarmeerd opende ik mijn ogen en ... staarde verbijsterd naar de onheilspellende schaduw die over mij gleed.

Algauw won de opwinding het van de verbijstering: staand op de toppen van mijn tenen stak ik beide armen hoog boven mijn hoofd uit en raakte, op een haar na, de onderkant aan van de plane⁵ die aan mij voorbij zweefde. Het geluid van de straalmotoren, dat je normaal gesproken tegemoetkwam nog voordat het toestel zichtbaar was, was nu nagenoeg onhoorbaar.

Alsof iemand het had uitgezet door op een knopje te drukken.

Ik ontwaarde de deuken, de krassen en de nog haast onzichtbare flinterdunne haarscheurtjes in de 'huid' van haar zilverkleurige buik en telde de klinknagels waarmee de aluminiumplaten waren bevestigd, toen plotseling de regendruppels weer uiteenvielen op mijn gezicht. In een reflex kneep ik mijn ogen dicht, die ik vrijwel direct weer opende om tot de ontdekking te komen dat het toestel was ... verdwenen?!

Het regenwater vertroebelde mijn blik, waardoor ik alles door een waas zag. Ik gooide mijn hoofd naar voren en kneep mijn ogen krachtig dicht. Toen ik ze weer opende en mijn zicht niet langer was vertroebeld leidden kikkervisjes die rondom een paar voeten in een

⁵ Vliegtuig

plas water zwommen mijn aandacht af van de plane. Eerst waren het er zo veel als de vingers aan mijn handen. Maar het aantal nam zienderogen toe, waardoor het in de plas binnen korte tijd krioelde van de kikkervisjes en ik de voeten niet meer zag. Nieuwsgierig keek ik op om te zien aan wie die voeten toebehoorden. Mijn moeder lachte mij toe. Ze pakte mijn handje vast en haastte zich samen met mij uit de regen.

Het was het allereerste visioen dat ik mij herinnerde. Er waren andere visioenen, maar die herinnerde ik mij niet zo gedetailleerd, omdat ik toen pas uit mijn moeders buik was.

Mijn moeder, Eline Wilma Ramon, mijn twee zussen Sita en Miene, Patty, mijn pasgeboren zusje, mijn twee broers Gilly en Renoir, mijn neef Jules en ik wonen op perceelnummer 24 in de Rode Straat, in Paramaribo, Suriname. Ik was iets te klein voor mijn leeftijd, had donkerbruine ogen, kortwollig zwart haar, als de vacht van een schaap, en een iets te groot hoofd in verhouding tot mijn lichaam. Maar het was niet iets waar ze zich zorgen over hoefde te maken, aangezien het vanzelf goed zou komen naarmate ik opgroeide, had de mevrouw in de witte jas tegen haar gezegd.

Ze woog mij, keek hoe groot ik was en controleerde mijn gehoor. Als mijn moeder mij minder rijst en meer groenten te eten gaf kwam het met mijn rijstbuikje ook wel goed, zei ze voor ze afsloot met:

‘Verder is hij een leuke, kerngezonde, koperkleurige jongen.’

Ze had met een lach op haar gezicht naar mij gekeken en zachtjes in mijn wang geknepen, waarna ze achter het tafeltje was gaan zitten waaraan mijn moeder zat – met mij op haar schoot. Ze lachten beiden om haar opmerking over mijn huidskleur.

Haar pen gleed vluchtig over het papier toen ze zonder op te kijken vroeg:

‘Volgens de administratie is uw zoontje twee jaar oud en is zijn naam Bento A. Ramon. Mag ik vragen waar de A voor staat?’

‘Voor Alfredo, naar zijn grootvader,’ had ze haar geantwoord.

Mijn moeder was een niet al te grote mevrouw. De glans en warme, roodachtige gloed van haar huid, die ze na het baden altijd invette met kokosolie, hadden iets weg van de geverniste koloniale eettafel van teakhout in het huis van oom Herman en tante Trees. Ze vlocht haar gitzwart kroeshaar, dat op haar schouders viel als ze het

uitkamde, in een kapsel van visgraatmotieven, die op haar schedel leken bevestigd. Ze was niet dik, niet dun, maar volslank met de juiste rondingen op de juiste plek. En ze was altijd sterk, opgewekt en standvastig, met dezelfde ogen als opa.

Als ze lachte en haar volle lippen twee rijen hagelwitte tanden ontblootten, was het alsof de zon in haar gezicht scheen.

Perceelnummer 24 was half zo breed als het voetbalveld in het weiland, en minstens zo diep. Tijdens de grote regentijd waren de ondiepe greppels aan weerskanten van de zandweg niet in staat de grote hoeveelheid regenwater op de erven afdoende af te voeren, zodat vrijwel alle percelen in de straat onder water kwamen te staan. Alleen de kavels die met voldoende zand waren opgehoogd bleven gespaard: van de Mossels, tante Trees en oom Herman.

Jules en ik waadden door het water dat tot aan onze knieën kwam, van het ene naar het andere huis. Als de regen lang genoeg aanhield en de huizen bijna blank kwamen te staan maakten we provisorische zeilbootjes van sardineblikjes, een stok en stof, en volgden ze als ze door de stroming over het erf werden meegevoerd.

Elke grote regentijd werd gezegd dat ze het erf zouden ophogen, na de grote regentijd!

Er stonden drie door houtrot aangetaste houten huizen op stenen sokkels op het erf. Als het hard regende sijpelden regendruppels door de piepkleine gaten in de verroeste golfplaten daken de woningen binnen. Alleen als de voor- en achterdeur van de huizen tegenover elkaar openstonden waaide een verkoelende wind door de ruimtes, waarin de temperatuur vanwege de verzinkte golfplaten behoorlijk kon oplopen.

Het eerste huisje, het voorhuis, dat aan de rechterkant van het erf tegen de schutting stond, werd bewoond door mijn opa, Alfredo Antonius Nicolaas Ramon, en mijn oma, Edwina Katharina Mathilda Seymour/Ramon. Oma was niet heel groot en diepbruin, bijna zwart getint. Haar zwartgrijze, korte kroeshaar was altijd in zes slordige bolletjes op haar hoofd gevlochten. Als oma groenten sneed speelde ze gedachteloos met haar gebit. Ze droeg altijd een jurk en had heel dikke billen, dito bobis⁶ en een brede neus.

⁶ Borsten

Oma was geen mooie mevrouw. Ze was wel lief, denk ik, maar dat wist ik niet heel zeker. Mijn gevoel voor haar was niet hetzelfde als dat voor opa, met wie ik samen één kon worden: hij wist dan precies wat ik dacht en voelde. Oma niet. Zij had geen idee wat ik dacht of voelde. Sterker nog, ze leek elk contact met mij uit de weg te gaan.

Heel soms zag ik opa en oma samen in hun slaapkamer zitten als ze zich opmaakten voor de nacht, elk stilzwijgend aan hun kant van het bed, omringd door schaduw. Verder zag ik ze nooit samen. Overdag waren ze druk met de kleinkinderen en spraken ze elkaar nauwelijks.

Ik voelde niet dat oma en opa van elkaar hielden!

Mijn opa was een mooie, goede opa. Als ik later groot was wilde ik zoals hij zijn: niet groot, niet klein, zilvergrijs haar, donkerbruine teint en een vreedzame blik in mijn bruin-met-helderwitte ogen waar lichtjes in twinkelden. Als ik een kamer binnenliep zou eenieder naar mij kijken. Als ik sprak zouden ze zwijgen. En o ja, mijn lange broek en overhemd zouden ook altijd iets te ruim zitten, waardoor iedereen de spleet van mijn billen zag als ik bukte en een van mijn kleinkinderen in mijn armen nam.

Als pasgeboren baby was ik een tijdlang ziek en hilde voortdurend: ik voelde mij niet in balans en kon niet ademen. Eerst hilde ik omdat ik stikte, tot ik stikte doordat ik hilde! Ze kenden de oorzaak van mijn lijden maar brachten – afgezien van opa – geen verlichting met hun middeltjes. Opa nam mij over van mijn moeder en vlijde mij op mijn rug in zijn schoot. Hij bracht zijn mond naar mijn neus en begon met uiterste precisie te zuigen, zich bewust van het feit dat hij zijn zuigkracht zorgvuldig diende te doseren om het snot veilig en in etappes via mijn neus uit mijn longetjes te kunnen krijgen. Deed hij dat niet, dan liep hij de kans mijn longen uit mijn lijf te zuigen.

Opa nam daarom de tijd en ging zeer zorgvuldig te werk. Hij stopte telkens even om het snot in zijn mond op de grond te spugen voor hij, gecontroleerd, verderging. Hij bleef de handeling herhalen totdat al het snot uit mijn longen was en ik niet meer hilde. Hij hield me in zijn gestrekte armen voor zijn gezicht en lachte de mooiste lach ooit naar mij, voor hij mij aan mijn moeder teruggaf.

Mijn vader, mijn moeder en ik sliepen in die periode bij opa en oma in een kamertje aan de achterkant van het huis. Mijn twee broers en twee zussen sliepen in de voorzaal⁷. Toen ik ouder was bouwden mijn ouders het middenhuis en verhuisden we daarnaartoe. Patty werd daar geboren. Dat weet ik nog heel goed, aangezien ik sinds haar geboorte mijn vader amper nog zag.

Het middenhuis, dat zes flinke Bento-stappen van het voorhuis was verwijderd, stond ook aan de linkerkant van de omheining. Mijn tante Mavis, de jongere zus van mijn moeder, woonde – eigenlijk samen met mijn neef Jules – in het achterhuis, dat ook aan de linkerkant van de omheining stond en even ver van het middenhuis was verwijderd als het voorhuis.

Jules was enig kind, maar hij vond het niet prettig om ‘alleen’ te zijn en sliep daarom altijd bij ons.

Hij had geen broers of zussen doordat z'n vader kort na zijn geboorte bij zijn moeder was weggelopen.

Omdat we erg veel op elkaar leken namen de meeste mensen die niet in de straat woonden, automatisch aan dat we broers waren. Aangezien het voor ons ook zo voelde spraken we ze niet tegen.

Tegenover het huis van mijn moeder stond een piepklein huisje op een paal. Het had een deuropening, een raamopening en een dakje van golfplaten. Het was het huisje van Kees, het kapucijneraapje. Er hing een tak van oma Kora's manjaboom⁸ over onze schutting. Opa had een autoband, die als schommel fungeerde, aan de tak vastgemaakt.

Schommelen hielp hem te kalmeren als hij boos was.

Kees was dol op kinderen die niet gemeen tegen hem waren. Gemene kinderen wilde hij daarentegen het liefst bijten.

Ik was nooit gemeen tegen Kees.

Hij vlooid mij als ik onder zijn huisje zat. Als hij vond dat het zijn beurt was om gevlooid te worden ging hij met zijn ogen dicht op zijn rug in mijn schoot liggen en spinde van genot als ik zijn buik vlooid. Als ik wat lekkers had aten we dat samen op. Als hij at zat hij het liefst op mijn schouders of op mijn hoofd.

⁷ Woonkamer

⁸ Mangoboom

Kees werd hysterisch van vreugde als hij mij met vingerbananen richting zijn hok zag lopen.

Daar was hij echt aan verslaafd.

Hij kreeg ook weleens een slokje sof⁹ van mij, als opa het niet zag. Zoetigheid was namelijk slecht voor dieren, zei opa. Maar Kees was verzot op het goedje en vond vooral de gele erg lekker.

‘Pak m’n slippers voor me.’

‘Zet die beker op de tafel voor me.’

‘Ga tante zus of zo voor me roepen.’

Als kind stond je op het erf voortdurend onder de invloed van een niet-aflatende stroom commando’s van de grote mensen, die de hele dag doorging! Als een van hen mij wilde slaan omdat ik hun opdracht niet wilde uitvoeren, rende ik altijd naar Kees voor bescherming. Als ik bij hem zat haalde niemand van hen het in zijn hoofd om mij bij hem weg te halen. Allemaal bleven ze angstvallig buiten het bereik van zijn ketting. Als ze dan probeerden mij met snoep of andere zoetigheid naar hen toe te lokken, om mij toe te takelen, negeerde ik hen en schonk mijn aandacht aan Kees.

Het lukte mij niet altijd om de veilige zone te bereiken. Als ze mij er dan van langs gaven en Kees mij hoorde schreeuwen werd hij zierend van woede en rende als een dolleman krijsend over en weer op zoek naar zicht op de situatie. Koortsachtig schoot hij in en uit de paal, gehinderd door de ketting waar hij aan vastzat. Als ik bleef schreeuwen en het hem maar niet lukte om mij te zien te krijgen begon hij als een krankzinnige aan zijn ketting te sjoeren en krijsend in het ijzer van de schakels te bijten. Hij kalmeerde pas als ik bij hem zat en hij mij kon troosten en vlooien.

Ze sloegen mij vrijwel niet meer nadat duidelijk was geworden dat Kees het niet waardeerde. Allemaal vreesden ze namelijk de dag dat het hem zou lukken van zijn ketting los te breken om zijn woede en frustratie op hen af te reageren. Aangezien ze allemaal samen met hem waren opgegroeid wisten ze één ding heel zeker: met Kees maak je geen grap!

Als mijn zussen geen zin hadden om mij in een bekken te baden werd ik gewassen onder de waterval uit de grote ‘mond’ van de

⁹ Frisdrank

massieve gietijzeren waterkraan, die achter het huisje van Kees net buiten het bereik van zijn ketting stond.

Het was erg leuk om onder de waterval uit de grote, ronde mond van de kraan gebaad te worden.

Er stond een duiventil op vier palen tussen de waterkraan en de omheining. De palen waren net hoog genoeg om de duiven en hun eieren bescherming te bieden tegen de leguanen, ganzen en honden: twee vuilnisbakkenrassen. De ene heette Bruintje, omdat hij bruin was. De andere Blackie, omdat ... nou ja.

De duiventil was te vergelijken met een uit de kluiten gewassen hondenhok. Langs de wanden waren kleine vakken gemaakt waar de duiven in sliepen, die altijd bij zonsopkomst de vleugels uitsloegen om pas weer bij zonsondergang terug te keren.

Duivenpoep veranderde in de tropische hitte al heel snel in een broedplaats voor parasieten, waar duiven, en mensen, ziek van konden worden of zelfs dood aan konden gaan. Opa was daarom verplicht om geregeld de vloer en vakken van de til schoon te maken.

Als hij daarmee bezig was probeerden de duiven altijd op zijn hoofd te gaan zitten. Opa foeterde ze dan uit en deed alsof ze hem boos maakten met hun gedrag. Maar volgens mij vond hij het baldadige gedrag van de duiven stiekem net zo leuk als ik. Omdat de vogels graag wilden dat hij aandacht aan ze schonk, slaagde hij er nooit in het hok volledig uit te mesten.

Aan de manier waarop opa zich gedroeg zag je wanneer hij vond dat het weer eens tijd was om de duiventil schoon te maken en uit te roken. Hij stond dan eerst een tijdlang onbewogen in de achterste deuropening van het voorhuis opgesteld en lette er heel goed op dat hij van buitenaf niet te zien was, terwijl hij voortdurend de lucht afspeurde.

Het was echt heel grappig.

‘Mooi zo, ze zijn nergens te bekennen,’ mompelde hij dan in zichzelf voor hij langs de zijkant van het middenhuis naar de duiventil sloop, razendsnel het laddertje op klom, zich door de smalle opening naar binnen wurmde en met ingehouden adem in spanning afwachtte. Als ook na een tijdje geduldig wachten een reactie van de duiven uitbleef, begon hij pas aan de schoonmaak. Het duurde echter nooit lang voor de duiven op de een of andere manier

in de smiezen kregen dat opa weer bezig was in hun huisje en ze met z'n allen kwamen aangevlogen.

Het was alsof ze een opa-sensor hadden.

Opa en ik begrepen maar niet hoe het mogelijk was dat ze er altijd achter kwamen dat hij bezig was in hun huisje. Het kon absoluut niet zo zijn dat ze hem opmerkten, aangezien hij er altijd extra goed op lette dat hij niet werd gezien en nooit een schoonmaakpoging ondernam als ze in de buurt waren. Hij probeerde echt van alles om de vogels zoet te houden, zodat hij die verdraaide til eens grondig schoon kon maken.

De laatste keer had hij geprobeerd de duiven af te leiden door maïskorrels op het dak van en op de grond rond de duiventil te strooien, maar het mocht niet baten! Op het moment dat hij in het hok bezig was kwamen de duiven, die normaal gesproken uitsluitend met zonsondergang op stok gingen, meteen aangevlogen om hem te belagen. De maïskorrels? Boeiden niet! Opa gaf zich uiteindelijk gewonnen en deed dan wat de duiven van hem verlangden: staan als een vogelverschrikker, waar ze op konden gaan zitten als ze van de maïskorrels aten.

Achter de duiventil was van oude zinken golfplaten een omheinde overkapping in de vorm van een puntdak gemaakt. De overkapping, die net iets van de grond stond, was de verblijfplaats van de ganzen: een vruchtbaar koppel met elk jaar een nest van telkens zes kuikens. Opa probeerde ze zo vaak mogelijk buiten de omheining los te laten lopen voor wat extra beweging, maar vanwege de aanloop op perceelnummer 24 kon dat niet heel vaak. De ganzen vielen namelijk het bezoek aan, dat ze beschouwden als indringers die uit hun territorium verjaagd moesten worden.

Ganzen waren de meest waakzame dieren die er bestonden. Als ze broedden waren ze zelfs agressiever dan honden. Als men er vroeger in was geslaagd om ganzen zindelijk te maken, zou, volgens opa, tegenwoordig iedereen ganzen hebben gehad om zijn erven te bewaken, in plaats van honden.

Als de ganzen over het erf liepen maakten Bruintje en Blackie zich altijd heel snel uit de voeten. Als ze hadden gebroed en met hun kroost over het erf flaneerden waren de honden zelfs dagenlang onvindbaar.